

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Mateřská škola, Malešovice, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace**

664 65 Malešovice 106

Identifikátor školy: 600 109 968

Termín konání inspekce: 12. a 14. leden 2004

Čj.:	12-1043/04-11075
Signatura:	ol2ax127

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola, Malešovice, okres Brno-venkov (dále jen MŠ) je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Zřizovatelem MŠ je obec Malešovice, 664 65 Malešovice 50. Původně dvoutřídní škola má v současné době v provozu jednu věkově smíšenou třídu s kapacitou 25 dětí. Celková kapacita MŠ je 60 dětí. Ve školním roce 2003/2004 je v mateřské škole zařazeno 25 dětí, z toho 12 dětí z okolních vesnic (Kupařovic a Pravlova). Provozní doba MŠ je od 6:45 do 16:30 hodin. MŠ pracuje podle vlastního vzdělávacího programu, který je zaměřen na seznamování dětí s okolní přírodou.

Stravu v MŠ zajišťuje školní jídelna, kterou škola sdružuje.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zajišťují dvě pedagogické pracovnice. Ředitelka s odbornou i pedagogickou způsobilostí a střednědobou pedagogickou praxí a nekvalifikovaná učitelka, absolventka střední školy. Ředitelka je ve funkci od roku 1993. Skladba úvazků učitelek je stanovena málo promyšleně k využívání jejich odborné a pedagogické způsobilosti a zkušeností. Z hlediska uspokojování individuálních potřeb dětí je nedostatečně využíváno i jejich souběžné působení ve třídě.

Organizaci chodu školy ředitelka nestanovila jasně a výstižně k podmínkám školy. Organizaci provozu školy vymezila několika obecně vypracovanými dokumenty, které nevytváří jasný obrázek o chodu MŠ a neumožňují provádět účinnou kontrolu. I přes značnou formálnost dokumentace provoz MŠ díky odpovědnosti všech zaměstnanců a poměrně dobrému informačnímu systému funguje bez vážnějších problémů. Provozní doba a celková organizace je přizpůsobena i potřebám dojíždějících dětí. K těmto podmínkám jsou stanoveny kompetence, pracovní doba i pracovní náplně provozních zaměstnanců. Málo promyšleně a účelně je však stanovena pracovní náplň pedagogické pracovnice i rozvržení jejího pracovního úvazku, což se negativně promítá především do pedagogického procesu.

Při vedení školy ředitelka uplatňuje své dlouholeté odborné zkušenosti, které však neinovuje a nepřizpůsobuje novým trendům v oblasti předškolní výchovy, což se promítá do celkové kvality práce MŠ. Využívá pouze operativní styl řízení. K zaměstnancům přistupuje ohleduplně a tolerantně. Promyšlený systém odborného a metodického vedení pracovníků však nemá stanovený. Vedení začínající nekvalifikované učitelky probíhá pouze nahodile, nikoli systematicky a uceleně. Práci učitelky ředitelka nekontroluje cílevědomě. Pro hospitační činnost, kterou provádí spíše jen formálně, nemá vhodně stanovené cíle, které by umožňovaly vyhodnocení a účinnou zpětnou vazbu. Hospitační výstupy nejsou analyzující a nenapomáhají odbornému růstu učitelky. Kontrolní systém není účinný. Pedagogické rady ředitelka realizuje převážně jen nahodile. Využívá je většinou k projednání organizačních záležitostí, nikoli jako poradní orgán k výchovně-vzdělávací práci. Zápisy jsou stručné a formální.

Další vzdělávání ředitelka plánuje v obecné rovině, bez konkrétních potřeb směrem k výchovně-vzdělávací práci a potřebám pedagogických pracovníků.

Stanovená kritéria pro přidělování nadtarifních složek platu jsou spíše formální a nemají motivační charakter pro odborný růst zaměstnanců.

Personální podmínky jsou vyhovující.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěná v účelové budově, která se nachází v klidné okrajové části vesnice. Za budovou školy je prostorná školní zahrada, která svými terénními nerovnostmi skýtá značné příležitosti k jejímu využívání. Zahrada je klasicky vybavená pískovišti a kovovými průlezkami. V současné době část zahrady škola uvolnila k užívání majitelům bytů, které byly vybudovány ve střešní nástavbě nad školou. Omezení prostor školní zahrady však zásadním způsobem nenarušilo její funkčnost.

Mateřská škola, ke které patří i samostatná budova školní kuchyně, je velmi prostorná, čistá a prosvětlená. Její vkusná výzdoba provedená z přírodního materiálu, výrobků dětí i učitelek plně odráží zaměření výchovně-vzdělávacího programu. Dvě velké třídy, umístěné v přízemí a v prvním patře budovy, odpovídají svými rozměry počtu zapsaných dětí. Obě třídy jsou v průběhu dne školou využívány, i když ne vždy efektivně z hlediska výchovně-vzdělávacího procesu a k psychohygieně dětí. Pro výchovně-vzdělávací práci škola využívá pouze třídu v patře. Její prostorové podmínky i sportovní vybavení skýtají velmi dobré předpoklady k pohybovým aktivitám. Ve třídě je k dispozici několik klasicky zařízených hracích koutů. Skříňky i dětský nábytek jsou většinou přiměřené tělesné výšce dětí. Poměrně dobře vybavená dětská knihovna je umístěná ve třídě i v přilehlém kabinetě.

Vybavení MŠ pomůckami, hračkami, stavebnicemi, hudebními nástroji i výtvarným materiálem je kvalitní a účelně využívané. Množství hraček i didaktických pomůcek je dostačující k počtu zapsaných dětí. Většina pomůcek je umístěná ve třídě v dosahu dětí a je volně k dispozici. Velmi dobrou úroveň mají pomůcky pro tělovýchovné činnosti, které jsou využívány většinou při řízených činnostech. Audiovizuální technika je funkční.

Materiálně-technického vybavení a jeho využívání ředitelka kontroluje průběžně při orientačních vstupech do tříd. Pomůcky postupně obnovuje a modernizuje na základě potřeb dětí a dle finančních možností školy. Materiálně-technické zázemí škola využívá pouze pro své potřeby, širší veřejnosti je nenabízí.

Materiálně-technické podmínky školy jsou velmi dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola začala realizovat svůj vlastní vzdělávací program „*Rámcový program*“ s mottem „*Když příroda stůně*“, jehož hlavním záměrem je ekologická výchova dítěte. Výchovně-vzdělávací program školy vypracovala ředitelka a seznámila s ním všechny zaměstnance i rodiče. Při zpracování ředitelka vycházela z publikace „*Zdravá MŠ*“, „*Předškolní výchova*“, „*Naše MŠ na cestě ke zdraví*“, „*MŠ jako životní prostor*“ a „*Barevné kamínky*“. Analýzu výchovně-vzdělávací práce za minulé období však dostatečně nevyužila. Vzdělávací program školy vymezuje několik cílů, které však ředitelka příliš nepromyslela z hlediska podmínek pro komplexní vzdělávání předškolních dětí. Výchovně-vzdělávací program postrádá ujasněnost, což se promítá i ve zpracování „*Školního vzdělávacího*“

programu“ a „Pracovního plánu školy“, které jsou stanoveny na období školního roku. Přestože plánování vykazuje určité rezervy, ředitelka školy i celý kolektiv postupně hledá cestu k zařazování nových způsobů práce a využívání moderních trendů v předškolní výchově.

Školní program i přes výše uvedené nedostatky je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena průkazným způsobem. Průběh a obsah výchovně-vzdělávací práce jsou vedeny přehledně. Drobné administrativní i formální nesrovnalosti byly zjištěny při evidenci dětí.

V současné době se ředitelka zaměřila na hledání nového způsobu plánování. Evaluační nástroje však nemá nastavené. Evaluaci i sebeevaluaci neprovádí. Kontrolu naplňování vzdělávacího programu ředitelka realizuje pouze operativně a nahodile, nikoli systematicky, plánovitě a cíleně. Z těchto důvodů se daří jen velmi omezeně inovovat tradiční způsob práce.

Způsob kontroly naplňování výchovně-vzdělávacího programu školy je v podmínkách školy funkční jen částečně.

Výchovně-vzdělávací práce v MŠ probíhá na základě klasicky stanovené „Organizace dne v MŠ“, která však není příliš přizpůsobená individuálním možnostem dětí a jejich psychohygienickým potřebám. Přestože jednotlivé činnosti s dětmi jsou přesně časově vymezené a pravidelně se střídají, doba mezi jídlem není jasně stanovená a délka pobytu venku je zkracována. Spontánní a řízené činnosti jsou zařazovány rovnoměrně. Při realizaci společné svačiny a frontálních přechodů do umývárny vznikají zbytečné prostoje a řízení dětí. Úprava prostředí pro stolování je přiměřená. Nedostatečné je však vedení dětí ke kulturnímu stolování. Pitný režim je ve třídě k dispozici, ale vzhledem k nedostatečnému podněcování, není dětmi využíván. Celková organizace spánku je stanovená spíše z hlediska efektivního využívání všech prostor školy, nikoli k psychohygieně a potřebám dětí (frontální převádění dětí do volné třídy). Délka odpočinku dětí je vymezená pro všechny jednotně. Informační systém směrem k rodičům je založený převážně na neformální komunikaci a je na běžné úrovni. Pro informovanost rodičů dojíždějících dětí škola využívá písemný nebo telefonický kontakt.

Organizace výchovně-vzdělávací práce školy vykazuje značné nedostatky, ale ve své podstatě odpovídá cílům předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací práci školy negativně ovlivňuje neúplná kvalifikovanost pedagogického sboru a nedostatečné odborné a metodické vedení.

Spontánní činnosti

Plánování řízených a spontánních činností učitelky realizují v návaznosti k týdennímu nebo dvoutýdennímu tématu, které však nemají vždy vhodně stanovené k aktuální situaci, podmínkám třídy a k prožitkům dětí. Tématické celky plní spíše funkci motivační, nikoli integrační. Plánované úkoly vycházejí většinou z „Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy“ a vztahují se výhradně k řízeným činnostem. Do plánů jsou zařazovány bez ohledu na individuální potřeby dětí a jejich věkové možnosti. I když škola ve svých plánech přímo nespecifikuje jednotlivé výchovné složky, při realizaci výchovně-vzdělávací práce je

důsledně dodržuje. Stanovené úkoly si učitelky vybírají nahodile a bez zřejmého záměru, což se bezprostředně promítá do kvality výchovné práce. Individuální plány škola nezpracovává.

Ke spontánním činnostem děti motivovalo podnětné prostředí tříd a volně přístupné hračky. Cílenou a promyšlenou nabídku pomůcek učitelky neposkytovaly. Při hrách nechávaly dětem naprostou svobodu a velký prostor pro rozhodování, který často děti neuměly smysluplně využít. V průběhu časově omezených spontánních činností se děti mohly seberealizovat, využívat fantazii a své zkušenosti, pracovat podle individuálního tempa a svých možností a volně manipulovat s předměty. Jejich činnost učitelky nijak nehodnotily, nepodněcovaly ani je nerozvíjely. Spíše naopak děti často usměřovaly při výběru pomůcek i jejich využívání. Tím omezily pestrost her a jejich obsah. I přes tento nedostatečně podněcující způsob vedení a řízení her učitelkami se do nich děti zapojovaly přirozeně, většinou se zájmem. Mezi dětmi panovaly pěkné vztahy a otevřená komunikace, což ve třídě vytvářelo pozitivní atmosféru. Celkový poměrně klidný průběh her byl narušen jejich frontálním ukončením.

Spontánní činnosti měly dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Řízené činnosti učitelky navozovaly záměrně pomocí verbální motivace. Činnosti byly zařazovány dle plánu a většinou nebyly propojené s reálným prostředím a aktuální z hlediska zkušeností a prožitků dětí. Kladené nároky byly i přes rozdílné věkové složení třídy jednotné a ve vztahu k věku i individuálním zkušenostem a dovednostem dětí je učitelky nediferencovaly, čímž docházelo v některých případech k přetěžování. Nedostatečně bylo uplatňováno i hodnocení, které většinou směřovalo k celé třídě a bylo jen formální. Při řízených činnostech byly využívány tradiční frontální metody a formy práce, které vždy neuspokojovaly psychohygienické zásady a nerespektovaly individuální potřeby dětí. Celková práce byla výrazně zaměřená na výkon dětí, prožitkové učení nebylo uplatňováno. Aktivitu přebíraly učitelky a děti se pouze podřizovaly jejich pokynům a plnily zadané úkoly, na které poměrně dobře reagovaly. Prostor pro samostatné rozhodování a myšlení byl vzhledem k organizaci a způsobu vedení dětí velmi omezený. Celková délka řízených činností nebyla vždy přiměřená věkovým možnostem dětí. Z těchto důvodů byly některé děti pasivní a méně soustředěné a docházelo i k drobným kázeňským přestupkům, které učitelky usměřovaly napomínáním. V průběhu řízených činností výrazně převažoval verbální projev učitelek, které dětem sice kladly otázky, ale ne způsobem, který by rozvíjel jejich řečovou aktivitu a slovní zásobu. K dětem učitelky přistupovaly sice pěkně, ale při jejich vedení byly spíše autoritativní. Mezi dětmi panovaly převážně pěkné vztahy. Na práci se většina dětí dokázala soustředit a při plnění úkolů uplatňovat své dovednosti a zkušenosti. Často však děti vyžadovaly pomoc učitelky, která diktovala přesné postupy práce a nevytvářela téměř žádný prostor pro seberealizaci a uplatnění fantazie. Z celkového projevu dětí byla patrná velká závislost na učitelkách a malá schopnost samostatně řešit problém.

Řízené činnosti byly vyhovující.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí škola podněcuje prostřednictvím frontálně vedených cvičení, která nejsou z hlediska individuálního rozvíjení a potřeb dětí příliš účinná. Přestože je škola velmi dobře vybavená tělovýchovným nářadím a ve třídě jsou vytvořeny velmi dobré prostorové podmínky pro rozvíjení pohybových dovedností, škola je v průběhu výchovně-

vzdělávací práce smysluplně nevyužívala. Nedostatečná pozornost byla věnována správnému držení těla a rozvíjení pohybových dovedností z hlediska individuálních potřeb dětí.

Pro rozvíjení jemné motoriky učitelky využívaly pracovní činnosti, z nichž některé nebyly vhodné a přiměřené k věku a děti je nezvládaly, nebo jen s velkými obtížemi. Značná část dětí neměla dostatečně upevněné správné držení tužky. Této problematice učitelky nevěnovaly patřičnou pozornost a nedostatky většinou přehlížely.

Sebeobslužné návyky neměly všechny děti dostatečně upevněné. Děti se většinou dokázaly samostatně oblékat, při stolování jíst čistě a dobře využívat lžičku (příbor jim nebyl poskytnutý), ale vzhledem k tomu, že při stolování byly více obsluhovány učitelkou, neměly prostor uplatnit své dovednosti a projevovaly se pasivně. Hygienické návyky vzhledem k nedůslednosti učitelek nebyly též dostatečně upevněné.

Děti se k sobě chovaly většinou zdvořile a ohleduplně. K vzájemné pomoci při sebeobsluze však nebyly cílevědomě vedeny. Zdvořilostní návyky uplatňovaly jen nahodile. Chybělo jejich důsledné vyžadování učitelkami.

Slovní zásoba a úroveň jazykových dovedností odpovídaly věku dětí. Děti byly komunikativní a bez zábran navazovaly kontakt mezi sebou i s dospělým. U značné části dětí se projevovala špatná výslovnost. V této oblasti škola nevyvíjí žádné aktivity. Logopedickou péči si rodiče zajišťují individuálně, nezávisle na škole.

Autonomní chování dětí projevovaly více při spontánních činnostech. Při nich mohly děti více uplatňovat fantazii a představivost. Při řízených činnostech se většinou pouze podřizovaly učitelkám. Poznatky z oblasti životního prostředí byly na běžné úrovni.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce byly celkově vyhovující.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje ve *Zřizovací listině příspěvkové organizace* ze dne 25. 10. 2002 a v jejím *dotatku č. 1.* ze dne 18. 12. 2002 a *dotatku č. 2* ze dne 29. 1. 2003 jsou v souladu s „*Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*“ čj. JMK 5092/2002 OŠ ze dne 28. 4. 2003.
- Škola v rámci své výchovně-vzdělávací činnosti zprostředkovává předplavecký výcvik. Další zájmové aktivity nenabízí.
- V MŠ dochází, zvláště ve spojovací chodbě mezi MŠ a kuchyní, u stropu k velkému rozestupu zdiva. Drobné pukliny se objevují i ve třídě dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 25. 10. 2002 s jejím dodatkem č. 1. ze dne 18. 12. 2002 a dodatkem č. 2 ze dne 29. 1. 2003*
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. JMK 5092/2002 OŠ ze dne 28. 4. 2003*
3. *Školní vzdělávací program (bez datování)*
4. *Rámcový program „Když příroda stůně“ (bez datování a časového omezení)*
5. *Pracovní plán školy (bez datování)*
6. *Mimoškolní a kulturní akce pro školní rok 2003/2004*
7. *Organizační řád ze dne 1. 1. 2003*
8. *Vnitřní řád mateřské školy (bez datování)*
9. *Provozní řád (bez datování)*
10. *Uspořádání dne v MŠ pro školní rok 2003/2004*
11. *Pracovní úvazky zaměstnanců pro školní rok 2003/2004*
12. *Výkaz Škol(MŠMT) V 1-01 o MŠ podle stavu k 30. 9. 2003 ze dne 3. 10. 2003*
13. *Výjimka z počtu dětí ve třídě pro školní rok 2003/2004*
14. *Přehled výchovné práce pro školní rok 2003/2004*
15. *Evidenční listy dětí pro školní rok 2003/2004 - (25 kusů)*
16. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠ pro školní rok 2003/2004 – (25 kusů)*
17. *Přehled docházky dětí pro školní rok 2003/2004 –(25 dětí)*
18. *Seznam zapsaných dětí k docházce do MŠ pro školní rok 2003/2004- (25 dětí)*
19. *Záznamy o dětech pro školní rok 2003/2004*
20. *Personální dokumentace a doklad o nejvyšším dokončeném vzdělání pracovníků MŠ ve školním roce 2003/2004*
21. *Zápisy z jednání pedagogické a provozní rady za školní rok 2003/2004*
22. *Plán hospitací pro školní rok 2003/2004*
23. *Zápisy hospitační činnosti za školní rok 2003/2004*
24. *Dokumentace BOZP a PO pro školní rok 2003/2004*
25. *Kniha úrazů*
26. *Podací deník*
27. *Podkladová inspekční dokumentace*
28. *Inspekční zpráva č.j. 123 133/98-11075 ze dne 7. prosince 1998*

ZÁVĚR

Personální podmínky školy jsou pozitivně ovlivněny pěknými vztahy mezi zaměstnanci, vzájemnou tolerantností a zodpovědností pracovníků. Přestože organizační struktura školy není stanovena výstižně k podmínkám školy, provoz funguje dobře. Negativně personální podmínky školy ovlivňuje nekvalifikovanost jedné pedagogické pracovníce a nedostatečně promyšlené a realizované její odborné a metodické vedení, neujasněné plánování, neúčinný kontrolní systém i nedostatečné další vzdělávání učitelek a jeho využívání pro odborný růst a zkvalitňování výchovně-vzdělávací práce. Rezervy jsou patrné i v sestavování pracovních úvazků učitelek a v organizaci jejich práce z hlediska využívání odbornosti k uspokojování specifických potřeb dětí.

Materiálně-technické podmínky umožňují naplňovat výchovně-vzdělávací program školy.

Při realizování řízených a spontánních činností jsou využívány tradiční metody a formy práce zaměřené na výkon dětí. Celková organizace vychází z klasického pojetí předškolní výchovy bez ohledu k individuálním potřebám dětí. Nové moderní trendy založené na komplexním pojetí práce škola neuplatňuje. Pozitivně se do výchovně-vzdělávací práce promítají pěkné vztahy mezi dětmi a jejich komunikativnost. Negativně však činnosti ovlivňuje neujasněnost plánování, nedostatečně promyšlená organizace činností a formálnost motivace i hodnocení. Větší prostor pro seberealizaci dětí škola vytváří při spontánních činnostech. Z těchto důvodů byly spontánní činnosti hodnoceny pozitivněji, než činnosti řízené.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu   Titul, jméno a příjmení

Podpis

Školní inspektor : Mgr. Hana Tesaříková

v.r. Hana Tesaříková

V Brně dne 26. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. února 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Štěpánka Cahová, ředitelka MŠ

v.r. Štěpánka Cahová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-23-02	12-1040/04/27-952
Zřizovatel	2004-23-02	12-1040/04/27-952
Rada školy	ne	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.